

2. Базалук О. А. Философия образования в свете новой космологической концепции: [учебник] / О. А. Базалук. – К.: Кондор, 2010. – 458 с
3. Говорун Т. В. Право на гендерну рівність / Т. В. Говорун // Формування гендерної культури молоді: проблеми та перспективи: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. – Тернопіль: ТДПУ, 2003. – С. 3 – 6.

ВАГЕРИЧ К.Ф.
ДРОГОБЕЦЬКА Н.І.
Мукачівський НВК «ДНЗ - ЗОШ І ст. – гімназія»
ТОВКАНЕЦЬ Г.В.
Мукачівський державний університет

КРИТЕРІЇ І УМОВИ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЕКТУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Педагогічне проектування – це вищий рівень педагогічної діяльності, що виявляється у творчості вчителя, в постійному вдосконаленні мистецтва навчання, виховання і розвитку людини. Педагогічна творчість розглядається як стан педагогічної діяльності, при якому відбувається створення принципово нового в змісті, організації навчально-виховного процесу, у вирішенні науково-практичних проблем.

Педагогічне проектування – прояв постійної різнобічної творчості. Воно передбачає наявність у педагога сукупності творчих здібностей та дослідницьких умінь, серед яких важливе місце займають ініціативність і активність, глибока увага і спостережливість, мистецтво нестандартно мислити, багата уява і інтуїція, дослідницький підхід до аналізу навчально-виховних ситуацій, роз'язання педагогічних завдань, самостійність суджень і висновків.

Проектування навчальної діяльності молодших школярів виступає як попередня розробка системи дій учителя (на організаційно-педагогічному рівні) і учнів (на суб'єктно-діяльнісному рівні) по реалізації всіх структурних компонентів навчальної діяльності, що передбачає в якості прогнозованого результату розвиток учня як суб'єкта цієї діяльності [2]. Найбільш ефективною формою проектування навчальної діяльності молодших школярів є векторно-модульна модель, яка забезпечує єдину векторну спрямованість на рівні взаємодії вчителя і учня в рамках кожного структурно-модульного компонента навчальної діяльності: мотиваційного, орієнтовного, змістовного, операційно-діяльнісного, контрольно-оцінного, результативно-коррекційного і реалізується на основі розробленого алгоритму в рамках кожного структурного компонента навчальної діяльності. При реалізації векторно-модульної моделі проектування навчальної діяльності молодших школярів в практиці початкової школи критеріями є компоненти навчальної діяльності, а показником виступає рівень суб'єктності учня при здійсненні навчальної діяльності.

Ефективність реалізації моделі проектування навчальної діяльності молодших школярів визначена наступними психолого-педагогічними умовами: вираженою суб'єктною позицією молодших школярів при розвитку компонентів навчальної діяльності; специфікою освітнього процесу в розвиваючому навчанні;

взаємозв'язком компонентів навчальної діяльності на організаційно-педагогічному та суб'єктно-діяльнісному рівнях.

Важливим чинником успішності навчального процесу у початковій школі є чітке проектування сучасного уроку як головної складової педагогічної діяльності вчителя, де немає нормативів, є тільки рекомендації. Це пояснюється наявністю безлічі суб'єктивних чинників у реалізації уроку: віковими та індивідуальними особливостями дітей, стилем педагогічної діяльності вчителя і рівнем його професіоналізму, рівнем сформованості навчальної діяльності дітей і їх навчальними можливостями, здібностями і ін.

Потрібно звернути увагу, що сучасний урок, повинен бути результативним, дієвим, який мають безпосереднє відношення до інтересів дитини, її батьків, суспільства, держави [1]. Для того щоб урок відповідав таким вимогам, необхідно спочатку технологічно його спроектувати, а потім технологічно реалізувати. Технологічна побудова навчання в цілому позначає технологізації цього процесу, тобто уточнення навчальних цілей і послідовність процедур їх досягнення, з докладним описом змісту діяльності учасників цього процесу. Сценарій уроку передбачає докладний опис дій учителя для вирішення педагогічних завдань, дій учнів з освоєння змісту навчального матеріалу і досягнення освітніх результатів в ході виконання навчального завдання. Технологічна карта уроку – це спосіб графічного проектування уроку у формі таблиці, що дозволяє структурувати і деталізувати зміст і процес уроку за обраними параметрами.

Педагогічне проектування у початковій школі з технологічної точки зору – це система, основними компонентами якої є висока загальна культура, гуманістична спрямованість, професійні знання і вміння, творчість і педагогічні здібності, технологічна компетентність [3]. Рівень педагогічного проектування залежить від рівня технологічної компетентності вчителя і визначається на основі наступних основних критеріїв: доцільність (за спрямованістю); творчість (за змістом діяльності); технологічність (за рівнем педагогічна техніка); оптимальність (за вибором ефективних засобів); продуктивність (по результату).

Отже, педагогічне проектування – це сукупність практичних умінь, необхідних для організації творчої діяльності педагога.

Список використаних джерел

1. Монахов В.М. Технология проектирования учебного процесса / В.М. Монахов. – Центр педагогических технологий В.М. Монахова. – URL : ctm-tilt@mail.ru.

2. Романова Г.М. Людинознавчий контекст підготовки викладачів до проектування навчальних технологій // Людинознавчі студії: Збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / Ред. кол. Т.Біленко (головний редактор), М.Чепіль, Є.Пристапа та ін. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2008. – Випуск сімнадцятий. Педагогіка. – С. 39 – 50

3. Товканець Г.В. Ігрове проектування у професійній підготовці майбутнього вчителя початкової школи / П. Е. Ком'яті, Г. В. Товканець // Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції : збірник тез доповідей

за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (м.Мукачево, 25-26 жовтня 2018 року) / гол. ред. Т.Д. Щербан. – Мукачево : МДУ, 2018. – С. 181–183.

ВАЛАНТИР Ю.М.,
ТЯГУР В.М.,
Мукачівський державний університет, Україна

ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ

Вивчення досвіду професійної підготовки педагогів в нашій країні та в розвинених зарубіжних країнах відкриває нові можливості для удосконалення системи управління підготовкою спеціалістів для початкової школи в сучасних умовах реформи освіти в Україні в умовах її адаптації до вимог загальноєвропейського освітнього простору. Значний науковий інтерес становлять прогресивні здобутки країн, що демонструють високий рівень професійної підготовки педагогів, відповідно до світових стандартів; мають багаті історичні традиції освіти, що сприяє їх провідній ролі у галузі науки і освіти на регіональному і глобальному рівнях; накопичили значний досвід у галузі професійної підготовки педагогів у нових соціокультурних умовах.

Дослідниця педагогіки Ольга Сухомлинська зауважує: «Нині неможливо розпочати розв'язання проблеми, не визначивши, що ж було зроблено до цього, від чого потрібно відштовхнутись, розвиваючи, розбудовуючи нове знання» [1].

Проаналізувавши теоретичні роботи зарубіжних дослідників, ми прийшли до висновку, що шкільне управління – це багаторівнева (директор школи, педагоги, учні, батьки, громада) управлінсько-організаційна стратегія в централізовано визначених рамках, спрямована на розширення шкільної автономії у фінансових, кадрових, навчальних питаннях з метою підвищення якості освіти та задоволення індивідуальних потреб учнів [2].

Виявивши закономірності досвіду європейських країн з найефективнішими шкільними системами (Данія, Фінляндія, Угорщина, Польща, Іспанія і Нідерланди) за такими показниками, як ступінь шкільної автономії в плануванні та затвердженні бюджету, ступінь шкільної автономії в управлінні персоналом, участь шкільних рад у розподілі фінансів, оцінка діяльності школи й успішності учнів, підзвітність школи, експерти Світового банку охарактеризували те, що: історично в досліджуваних країнах освіта була і залишається національним пріоритетом; децентралізоване управління є ключовою тенденцією політики в галузі освіти; країни фінансують шкільну освіту за участю муніципальної влади, покриваючи витрати на заробітну плату вчителів як цивільних службовців, утримання інфраструктури і шкільного приладдя; від країни до країни шкільні ради виконують різні функції, участь батьків у роботі школи доволі пасивна; результати оцінювання діяльності школи та успішності учнів використовуються для отримання зворотного зв'язку й внесення змін у методи навчання, розподіл ресурсів і підготовку педагогічних кадрів; у досліджуваних країнах стандартизовані тести оцінювання успішності учнів називаються недостатніми, такими, що не дають змоги виявити рівні розвитку учнівського лідерства, підприємництва та співпраці (маючи високі



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>